

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘
สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๘

สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

.....

ตามที่โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ได้ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับเด็กระดับปฐมวัยและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ เพื่อให้สอดคล้องกับมติการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัยพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลายพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ

ทั้งนี้หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่บัดนี้เป็นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายเรืองฤทธิ์ บริบูรณ์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ลงชื่อ)

(นายบัญชา โพธิ์เสนา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ จัดทำขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและบริบทของท้องถิ่น และนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา เพื่อสร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ และสามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัย พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความนำ	๑
๑. หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘	๓
๒. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑๓
๓. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย	๑๓
๔. หลักการ	๑๔
๕. จุดหมาย	๑๔
๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย	๑๕
๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๑๖
๘. การจัดเวลาเรียน	๒๓
๙. สาระการเรียนรู้	๒๓
๑๐. การจัดประสบการณ์	๕๐
๑๑. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	๕๔
๑๒. การประเมินความสามารถผู้เรียน	๖๒
๑๓. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๖๒
๑๔. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	๖๔
๑๕. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๖๔
๑๖. ภาคผนวก	๗๐

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้สถานศึกษา และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็ก และสภาพท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับ เด็กอายุ ๓-๖ ปี มีจุดหมายเพื่อมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ต่อไป ซึ่งหลักสูตรกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้สถานศึกษาทุกสังกัดสามารถนำไปจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย ได้ตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สาระ การเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็ก ได้หลากหลายตามแนวคิด ทฤษฎี และนวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญา ท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งศึกษาผลงานวิจัยของหน่วยงาน องค์กร และบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง พบว่า หลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรที่มีความเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มีความเป็นสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย สถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมของตนเอง และสามารถใช้ได้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย แต่โลกในปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความรู้และ เทคโนโลยี ที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัล อีกทั้งกฎหมายและยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาและการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เกิดขึ้น ในช่วงต่อมาได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนา คนและแนวการจัดการศึกษา ของประเทศที่มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และสภาพการณ์ของประเทศ ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดให้รัฐต้อง ดำเนินการ ให้เด็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และมาตรา ๗๑ กำหนดให้รัฐ พึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ กำหนดวัตถุประสงค์ ให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิด ทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนา ศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยสร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ อีกทั้งบ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และมาตรา ๘ กำหนดให้การจัดการเรียนรู้

ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ ๑ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคามมีวินัยและมีจิตสาธารณะ เป้าหมายที่ ๒ คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐาน วิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ เด็กแรกเกิด-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ครูและผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการดูแลเด็กที่ถูกต้องและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนา เด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านตามวัย และเป้าหมายที่ ๓ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม และกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ สถานศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐาน สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ 'สอดคล้อง กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียน สถานศึกษาจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ จากแผนแม่บทที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้รากฐานของชาติมีความมั่นคง ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ก้าวไปสู่การแข่งขัน ในภูมิภาคและโลกได้อย่างสง่างามและภาคภูมิใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ซึ่งยังคงแนวคิดสำคัญของปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อาทิ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ การพัฒนาเด็กตามวัย อย่างเป็นองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย การนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการออกแบบ การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง การเรียนรู้อย่างมีความสุข การพักผ่อนเพียงพอ การตระหนัก ถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก การประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน อีกทั้งสถานศึกษาที่มีศักยภาพแตกต่างกันสามารถออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง ลักษณะสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี คือ มีการกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็นความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีว่าจะต้องทำอะไรได้บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยและความสามารถในแต่ละระดับอายุ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถผู้เรียนประกอบด้วย ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา เพื่อสร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ และสามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

๑. หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยและหลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากลและความเป็นไทยครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ตามวัยอย่างเป็นองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย โดยนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง การเรียนรู้อย่างมีความสุขการตระหนักถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างและพัฒนาเด็กทุกคนให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดหลักการที่พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิด ดังนี้

๑.๑ หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัยความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม พัฒนาจากแนวคิดดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโตและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันรวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีเคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นพลเมือง และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา และจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาให้เด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ และมีพัฒนาการสมวัย

๒) แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่า และสภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน เด็กควรได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีสิทธิในการอยู่รอด สิทธิได้รับการคุ้มครอง สิทธิในด้านพัฒนาการ และสิทธิการมีส่วนร่วมตามที่กฎหมายระบุไว้ เด็กแต่ละคน มีคุณค่าในตนเอง และควรสร้างคุณค่าและคุณภาพชีวิตให้เกิดขึ้นกับเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาที่มีคุณภาพ พร้อมกับการส่งเสริมความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ด้วยการได้รับโภชนาการที่ดี การดูแลสุขภาพนิสัย และสุขภาพอนามัย การมีโอกาสพักผ่อนอย่างเพียงพอ การมีโอกาสได้เล่น การปกป้องคุ้มครองจากการเจ็บป่วย และบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ตลอดจนการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และถูกสุขอนามัย ทั้งนี้ เด็กปฐมวัยที่เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรได้รับการดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาอย่างเหมาะสมเช่นกัน

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย มุ่งพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา หรือการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ พัฒนาการ และความสามารถของเด็กแต่ละคนอย่างมีคุณภาพ ครบทุกด้าน การอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยหมายถึงรวมถึงการดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น การดูแลสุขภาพ โภชนาการ และความปลอดภัย และการอบรมกล่อมเกล้าให้เด็กมีจิตใจดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการดำเนินชีวิต ที่เหมาะสม และมีทักษะชีวิต การดูแลที่ตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก มุ่งให้เด็ก มีร่างกายเติบโตแข็งแรง มีสุขภาพดี อารมณ์ร่าเริง แจ่มใส มีความประพฤติดี มีวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลดีต่อพัฒนาการและความสามารถของเด็กนั้น ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็ก จะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเด็ก ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และใช้การสร้างวินัยเชิงบวกและใช้เหตุผลในการอบรมบ่มนิสัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง มีเป้าหมายชีวิต มีวินัยในตนเอง มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่น สามารถจัดการกับความเครียด และปัญหา ต่าง ๆ ได้ การอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ครอบคลุมและสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องปฏิบัติอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน

สำหรับการให้การศึกษาเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติและการได้รับประสบการณ์ตรง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวางแผนในการจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็น องค์

รวม ทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญและพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ

๑.๒ หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้าน ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายด้วยวิธีการเหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง และมีการพักผ่อนเพียงพอ พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม และการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การพัฒนาเด็กโดยองค์รวม เป็นการคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน ในการดูแล พัฒนา และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถส่งเสริมให้เด็กเติบโต และมีพัฒนาการสมวัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ เป็นแนวทางที่สำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรู้ความเข้าใจที่ประกอบด้วย ความเหมาะสมกับวัยหรืออายุ ของเด็ก ว่าพัฒนาการในช่วงวัยนั้น ๆ ของเด็กเป็นอย่างไร ต้องการการส่งเสริมอย่างไร การมีความรู้เรื่องพัฒนาการและความสามารถตามช่วงวัย จะทำให้สามารถทำนายพัฒนาการและความสามารถในลำดับต่อไปได้ และสามารถวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ความสามารถ และช่วยเหลือเด็ก ได้อย่างเหมาะสม สำหรับความเหมาะสมของเด็กแต่ละคนเป็นการคำนึงถึงเด็กเป็นรายบุคคลที่มีความชอบ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และความเหมาะสมกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ครอบครัว และชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่มีความหมาย ซึ่งความรู้ความเข้าใจดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมให้เด็ก ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มศักยภาพ การสร้างกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกัน การประเมินความสามารถผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้ปกครองและชุมชน

๒) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง สมองของเด็ก เป็นสมองที่สร้างสรรค์และมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอารมณ์ สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญมากที่สุด และมีการพัฒนาตั้งแตอยู่ในครรภ์มารดา โดยในช่วงนี้เซลล์สมองจะมีการพัฒนาเชื่อมต่อและทำหน้าที่ ในการควบคุมการทำงานของพื้นฐานของร่างกาย สำหรับในช่วงแรกเกิดถึงอายุ ๓ ปี จะเป็นช่วงที่เซลล์สมอง เจริญเติบโต และขยายเครือข่ายใยสมองอย่างรวดเร็ว โดยปัจจัยในการพัฒนาของสมองประกอบด้วย พันธุกรรม โภชนาการ และสิ่งแวดล้อม สมองจะมีพัฒนาการที่สำคัญในการควบคุมและมีผลต่อการเรียนรู้ ความคิด จินตนาการ ความฉลาด และพัฒนาการทุกด้าน การพัฒนาสมองทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว่าวัยใด สำหรับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เป็นการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โครงสร้างและการทำงานของสมอง ที่มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตามช่วงวัยและมีความยืดหยุ่น ทำให้การพัฒนาสมองเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต การเชื่อมโยงต่อกันของ

เซลล์สมองที่เป็นเครือข่ายซับซ้อนและหนาแน่นจะเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี ซึ่งเมื่อเซลล์ สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ได้รับการกระตุ้นมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้สมองมีความสามารถในการเรียนรู้ อย่างรวดเร็วและจดจำได้มากขึ้น แต่หากไม่ได้รับการกระตุ้นจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับอย่างหลากหลาย จะไม่เกิดการเชื่อมต่อ โดยการกระตุ้นจุดเชื่อมต่อเหล่านี้เกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ และปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่สัมพันธ์ กับพัฒนาการทางสมองเป็นการเรียนรู้จากของจริงไปหาสัญลักษณ์ จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถตามวัยและพัฒนาการ อย่างไรก็ตาม เมื่อสมองเจริญเติบโตในช่วงวัยต่าง ๆ และเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาที่ต่างกัน จะเห็นว่าการเรียนรู้และทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้น ได้ดีที่สุดในช่วงเวลาหนึ่งที่เราเรียกว่า “หน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้” ซึ่งเมื่อผ่านช่วงเวลานั้นในแต่ละช่วงวัย ถ้าสมองไม่ได้รับการกระตุ้นหรือได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม โอกาสที่จะฝึกอาชญากรหรือทำไม่ได้เลย ผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็กเป็นคนที่สำคัญที่จะต้องคอยสังเกต และใช้โอกาสนี้ช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ความสามารถ เฉพาะด้านในแต่ละช่วงวัย

หน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้เป็นช่วงโอกาสที่สำคัญในการพัฒนาสมอง ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดของสมองส่วนหน้าทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคิด ความรู้สึก และการกระทำ โดยสมอง ส่วนนี้กำลังพัฒนามากที่สุด เป็นช่วงของการพัฒนาความสามารถในการคิด การจัดระเบียบตนเอง ซึ่งส่งผลต่อ การยับยั้งชั่งใจ การคิดไตร่ตรอง การควบคุมอารมณ์ การยืดหยุ่นทางความคิด การใส่ใจจดจ่อ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย ความมุ่งมั่น การจดจำ การเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับความสำคัญ ของเรื่องต่าง ๆ และการลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ การพัฒนาสมองจึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับ การฝึกฝนในชีวิตประจำวันของเด็กผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ หลากหลายที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ลงมือทำ เพื่อให้เกิดความพร้อมและมีทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในอนาคต

นอกจากนี้ สมองยังเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ จากการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู ในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์รอบตัว สมองมีตำแหน่งรับรู้ต่าง ๆ กัน ได้แก่ ส่วนรับภาพ ส่วนรับเสียง ส่วนรับสัมผัสและรับรู้การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สมองส่วนต่าง ๆ เหล่านี้พัฒนาขึ้นมาได้ช้า หรือเร็ว ขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยสมองเด็กมีความจำผ่านการฟัง ต้องการรับรู้ข้อมูล เสียงพร้อมเห็นภาพ เริ่มรู้จักเสียงที่เหมือนและแตกต่าง และสามารถเรียนรู้จังหวะของคำได้จากการฟังซ้ำ ๆ สมองของเด็กที่เข้าใจเกี่ยวกับภาพ เสียง และสัมผัสแบบต่าง ๆ มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลจากภาพ เสียง และสัมผัสเหล่านี้จะก่อรูปขึ้นเป็นเรื่องราวที่จะรับรู้และเข้าใจซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ได้ในที่สุด สมองส่วนหน้านั้น มีหน้าที่คิด ตัดสินใจ เชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน สมองเด็กที่สามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของ ภาษาที่เรียนรู้อย่างเหมาะสมจึงจะเรียนรู้ได้ดี

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมการแสดงออก ของเด็กอย่างอิสระตามความต้องการ และจินตนาการสร้างสรรค์ของตนเอง เป็นการสะท้อน

พัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กในชีวิตประจำวัน จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ บุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเล่นทำให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก การเล่น ของเด็กปฐมวัยจัดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งการเล่นอย่างมีความหมาย เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่ เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเอง ได้เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสสำรวจ ทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบ ด้วยตนเอง การเล่นจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม บุคคลรอบตัว และส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทั้งด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ก้าวหน้าไปตามวัยอย่างเหมาะสมและสมดุล

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาจากการเล่น และประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวัน ผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจ การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการถ่ายทอด จากผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้มากกว่า ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิด จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ ทักษะภาษา ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทักษะพื้นฐานที่สำคัญและความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง บุคคล สิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์รอบตัว การเรียนรู้ควรยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกตามความสนใจ ลงมือกระทำผ่านสื่ออุปกรณ์และของเล่นที่ตอบสนองการเรียนรู้ เปิดกว้างและมีความยืดหยุ่น โดยการเรียนรู้ ของเด็กส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการลองผิดลองถูก การได้สัมผัสกระทำ และการกระทำซ้ำ ๆ ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ซึ่งเด็กจะมีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น เกิดการค้นพบและการแก้ปัญหา ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น เกิดจาก การที่ผู้ใหญ่เป็นผู้สนับสนุนวิธีการการเรียนรู้และความพยายามของเด็ก ๆ ในการเรียนรู้ จากการกำหนด จุดมุ่งหมาย รวมทั้งการสร้างความท้าทายและส่งเสริมเด็ก ๆ ในการขยายขีดความสามารถของตน และให้ คำแนะนำแก่เด็กในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก สามารถใช้ ในบริบทของการเล่นและกิจกรรมที่มีโครงสร้างตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

๔) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ สำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กวัยนี้กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาทักษะความสามารถด้านสังคมและอารมณ์ในระดับ ที่สูงขึ้น การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่อาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างเจตคติที่ดีและพฤติกรรมเชิงบวก อีกทั้งยังสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา

ทางพฤติกรรมของเด็กได้อีกด้วย การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เป็นประเด็นที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญ นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ

การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งเป็น การทำความรู้จักและเข้าใจตนเองรวมถึงผู้อื่นในด้านความคิด อารมณ์ และความรู้สึกได้อย่างถูกต้อง ทำให้การปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างสุภาพ การจัดการตนเองเป็นการจัดการอารมณ์เชิงลบของตนเอง และแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ทักษะสัมพันธ์ภาพเป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง และการตัดสินใจ อย่างรับผิดชอบเป็นการทำความเข้าใจปัญหา แก้ไขปัญหาด้วยการคำนึงถึงความปลอดภัย และประเมิณผล ของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล จึงเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

๑.๓ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย มีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่น และการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในวัยนี้ เป็นการวางแผน โดยบูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี และการเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย และศาสตร์อื่น ๆ โดยไม่แบ่งเป็นรายวิชา แต่จะมีการผสมผสานความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติของแต่ละศาสตร์ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติเหมาะสมตามวัยของเด็ก เพื่อพัฒนาความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการผ่านสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยออกแบบการจัด ประสบการณ์และกิจกรรมที่ทำให้เกิดความหลากหลาย และสาระที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ภายใต้สาระการเรียนรู้ทั้งประสบการณ์สำคัญ ที่มีการเชื่อมโยงกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กและสาระที่ควรเรียนรู้ และความสอดคล้องกับปรัชญา การศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามความเหมาะสม ของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การสำรวจ การทดลอง การสร้างชิ้นงานที่สร้างสรรค์ และการเห็นแบบอย่างที่ดี การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลายจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริม ความชอบ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้าน พัฒนาทักษะชีวิต และทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ พัฒนาการ และความสามารถตามวัยของเด็กที่มีความแตกต่างกันไป ในแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า “หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและ

หลายประสบการณ์สำคัญ” ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้

๒) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้าง ประสบการณ์ การพัฒนาความเข้าใจในแนวคิดและความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ นั้น สามารถนำสื่อ เทคโนโลยี และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่น ตลอดจนเทคนิควิธีการที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ทำให้สิ่งที่ เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรม เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ ต้องปลอดภัย ต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความชอบ และความ ต้องการของเด็กที่หลากหลาย ควรมีสื่อที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อน วัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้สื่อต้องเอื้อให้ เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติจริงของเด็ก โดยการจัดสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย ต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง (๓ มิติ) ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง (๒ มิติ) และสัญลักษณ์จากรูปธรรม ไปสู่นามธรรมตามลำดับ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อ การตอบสนองความต้องการและการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถ เป็น อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ของเล่นเด็ก และวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต้องเป็นการเลือกใช้อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเครื่องมือประเภทดิจิทัล และ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี สำหรับเด็กอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป ควร ใช้กับเด็กอย่างมีจุดมุ่งหมาย และใช้เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ จำกัดเวลาในการใช้ และมีข้อตกลงในการใช้ อย่าง เหมาะสมกับวัย โดยใช้เป็นทางเลือกไม่บังคับใช้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสื่อหลัก

ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการเตรียมสภาพแวดล้อม ทั้ง ทางกายภาพ และทางจิตภาพ โดยเป็นการจัดสื่อที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และสนับสนุน การ เรียนรู้ของเด็ก พร้อมด้วยการจัดตารางเวลาที่เหมาะสมในแต่ละวัน รวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศที่ดี สำหรับ การเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่ม ย่อย และตอบสนองความต้องการรายบุคคล

๓) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินพัฒนาการและ ความสามารถ ของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ รวมทั้ง กิจกรรมประจำวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสามารถและการ เรียนรู้ของเด็ก สำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้า และช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อพบเด็กล่าช้าหรือมีปัญหาที่เกิด

จากพัฒนาการ และการเรียนรู้ ไม่ใช่การตัดสินผลการศึกษา และไม่ใช้แบบทดสอบในการประเมิน เป็นการประเมินตามสภาพจริง ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายอย่างมีจุดมุ่งหมาย เหมาะสม กับศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัยของเด็ก ตลอดจนรูปแบบการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กที่มีการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยใช้เรื่องราว เหตุการณ์ กิจกรรม ตามสภาพจริงหรือคล้ายจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติกิจกรรม หรือการสร้างงานที่เป็นผลผลิตเพื่อเป็นการสะท้อน ภาพที่แท้จริงมีการนำเสนอหลักฐาน ในการประเมินที่น่าเชื่อถือในรูปแบบที่เหมาะสม และสื่อสารผลการ ประเมินให้แก่ครอบครัว รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก โดยสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการ เรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูล จากการประเมินเด็กจะช่วยให้ผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้ เห็น ความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และ ขณะเดียวกัน ยังใช้ในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

๑.๔ หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม โดยตระหนักในบริบทสังคมและ วัฒนธรรม ที่แวดล้อมเด็ก ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ใกล้ชิด อย่างมีความหมาย พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย และความ หลากหลาย การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ส่งผลต่อวิถีชีวิตและการจัดการศึกษาเพื่อ เตรียมเด็ก สู่อนาคต อย่างไรก็ดีตาม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะ ได้รับอิทธิพล จากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ แล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยม และความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชนของแต่ละที่ ด้วย โดยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมรอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อพัฒนาการ ความสามารถและการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคม และวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิต อยู่ ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคม ใน อนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ และ วัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความเป็นไทยที่มีมรดกทางวัฒนธรรมทั้งในด้านภาษา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีทั้งดงาม และที่สำคัญคือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นหลักคิดในการ ดำเนินชีวิต ที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผลมีภูมิคุ้มกัน การใช้ความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยในการจัดการศึกษา ต้องมี การคำนึงถึงทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐฐานะ เพศ วัย ความต้องการพิเศษที่เป็นความแตกต่าง ระหว่างบุคคล โดยสามารถพัฒนาให้เด็กมีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ในแนวคิด และความหลากหลาย เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรอบด้าน โดยผู้สอนและสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอัตลักษณ์ การวางแผนการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรมและโครงการที่สร้างความเชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรม ความเป็นไทย และความหลากหลาย

๑.๕ หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๑) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชน การพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ของครอบครัว สถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กร่วมกันโดยการดูแล พัฒนา และการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ของทุกฝ่าย ซึ่งครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของเด็ก และพ่อแม่เป็นครูคนแรก และเป็นครูที่จะอยู่กับเด็ก ไปตลอดชีวิต โดยสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะเป็นส่วนสำคัญที่ดูแลและพัฒนาเด็ก ซึ่งไม่เพียงแต่การทำงานกับเด็กเท่านั้น แต่ยังต้องมีการทำงานกับครอบครัวและชุมชนที่มีรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน ทั้งในการจัดโปรแกรมการให้การศึกษาพ่อแม่ผู้ปกครอง และการจัดอบรมพ่อแม่ ผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็ก การมีโปรแกรมในการช่วยเหลือครอบครัวและเด็กในด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ และการส่งเสริมพัฒนาการ รวมทั้งด้านอื่น ๆ การเยี่ยมบ้านเด็กโดยเฉพาะช่วงรอยเชื่อมต่อ ทางการศึกษาของเด็กในการเปลี่ยนระดับชั้นหรือเข้าสู่สถานศึกษา การสื่อสารกับผู้ปกครองในช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม การขออาสาสมัครจากผู้ปกครองที่มีความสามารถหลากหลาย มีเวลา หรือต้องการช่วยเหลือ สนับสนุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดูแลและพัฒนาเด็กของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านที่เชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานศึกษาหรือสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงาน ของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการดูแลและพัฒนาเด็ก การสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การให้บริการ และสนับสนุนการดูแลพัฒนาตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็ก โดยการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งการร่วมรับผิดชอบ สำหรับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

โดยสรุป จากแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่าและสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคุมการให้การศึกษาที่ต้องจัดประสบการณ์ ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติ และการได้รับประสบการณ์ตรง แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสม กับพัฒนาการที่คำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง ซึ่งสมองหากได้รับการกระตุ้นจะมีความสามารถในการเรียนรู้ และจดจำได้มาก

ขึ้น แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็กที่ยึดให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ที่มีความหมายด้วย ตัวเด็กในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม บูรณาการโดยถือว่าการเล่น อย่างมีความหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้เด็ก แนวคิดเกี่ยวกับ การเรียนรู้ทางสังคมและ อารมณ์ที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญนอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สามารถสนับสนุนและเสริมสร้าง การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็น ตัวกลางและเครื่องมือเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความสามารถเด็ก ตามสภาพจริงที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก สำหรับการ ส่งเสริมความก้าวหน้าและช่วยเหลือสนับสนุน โดยไม่ใช่ การตัดสินผลการศึกษาและไม่ใช่แบบทดสอบใน การประเมิน แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การ พัฒนาศักยภาพ พัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน การพัฒนาเด็กให้รู้สึกมีความสุขในการเรียนรู้ ในปัจจุบัน มีใช้เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนในการสร้าง และพัฒนาหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้นำไปสู่หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

ดังนั้น ผู้สอนระดับปฐมวัยจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเข้าใจในตัวเด็ก เพื่อการเตรียมเด็กในอนาคต ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคมและ การศึกษา มีความใฝ่รู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและวิชาชีพ สร้าง เครือข่าย ความร่วมมือและชุมชนวิชาชีพปฐมวัย จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพที่จะ ส่งผล ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพต่อไป

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

๒. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๓-๖ ปี บนพื้นฐานของการให้ความรัก ความเข้าใจ ความใส่ใจ และความเคารพในคุณค่าและความแตกต่างของแต่ละรายบุคคล เน้นความร่วมมือจาก ครอบครัว และชุมชน ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ภายใต้อสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่อบอุ่นและปลอดภัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถอย่างเป็นองค์รวม เต็มตามศักยภาพ มีวินัย มีทักษะชีวิต โดยครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก เพื่อวางรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับเด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี

๓. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

๓.๑ วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ สามารถส่งเสริมพัฒนาเด็กอายุ ๓-๖ ปี ให้มีความสามารถ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาอย่างเต็มตามศักยภาพ เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข มีวินัย มีทักษะชีวิต ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี อย่างเหมาะสม ด้วยความร่วมมือจากสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

๓.๒ พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติ ที่ดีต่อท้องถิ่น มีวินัย สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๒. พัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถเด็กให้เต็มตามศักยภาพ

๓. จัดสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านจิตภาพ และด้านสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

๔. นำสื่อ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเด็กปฐมวัย

๕. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๓.๓ เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคน มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๒. ครูทุกคนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก

๓. ครูทุกคนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์ปฐมวัย อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา

๔. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

๕. มีเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

หลักการและจุดหมาย

๔. หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและการศึกษาที่มีคุณภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างเด็กกับผู้สอน และเด็กกับพ่อแม่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็ก มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม สมวัย มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดหลักการดังนี้

๔.๑ หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม

๔.๒ หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุล ทุกด้าน ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยวิธีการเหมาะสม กับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง และมีการพักผ่อนเพียงพอ

๔.๓ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย เปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสม กับวัย มีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔.๔ หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม โดยตระหนักในบริบทสังคมและวัฒนธรรม ที่แวดล้อมเด็ก ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรม อื่น ๆ ที่ใกล้ชิด อย่างมีความหมาย

๔.๕ หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

๕. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการ และความสามารถสมวัย เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ จึงกำหนดจุดหมาย ดังนี้

๕.๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี

๕.๒ สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรียภาพ มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

๕.๓ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๔ มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดพัฒนาการ และความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๖.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๖.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออก ทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๖.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๖.๔ ด้านสติปัญญา

๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี เป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยและความสามารถในแต่ละระดับอายุ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการและความสามารถ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเด็กในแต่ละชั้นปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน			
๑) มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี	๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทาน อาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทาน อาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลาย ที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทาน อาหาร และหลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกาย เป็นเวลา
๒) รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และไม่ไป กับ คนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และไม่ไป กับ คนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม ใช้ สิ่งของเครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย ไม่ไป กับ คนแปลกหน้า และระมัดระวัง ความปลอดภัย จากบุคคล สิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า
๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑) กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ วิ่งแล้วหยุด โดยไม่เสีย การทรงตัว และรับลูกบอล โดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๓.๑) กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง และรับลูกบอล โดยใช้มือ ทั้งสองข้าง	๓.๑) ก้าวกระโดดไป ข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสีย การทรงตัว วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง คล่องแคล่ว และรับลูกบอล ที่กระดอน ขึ้นจากพื้น

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ขาดจากกัน โดยใช้มือเดียว และเขียนรูป วงกลมตามแบบ	๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้ และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน
๗.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบ ต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิตช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึก ของตนเองเมื่อดีใจ โกรธ เสียใจ เหมาะสมกับ บางสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์ และความรู้สึก ของตนเองตามสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึก ท่าทาง หรือ วาจา และควบคุมอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ตามสถานการณ์
๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม	๒.๑) ทำตามกิจวัตรประจำวัน จนสำเร็จ	๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและทำ สิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๓.๑) เล่นและร่วมกิจกรรมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้มหรือ ทักทายบุคคล ที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงาน แบบร่วมมือ กับผู้อื่น อย่างมีเป้าหมาย แก้ปัญหาเองอย่างประนีประนอม ยิ้ม ทักทาย และพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย และผู้ใหญ่
๔) มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น	๔.๑) แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น บางสถานการณ์ และแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข	๔.๑) แสดงสีหน้า และท่าทาง แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๔.๑) ใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับการตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ของตนเองและกลุ่ม

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๖.๑) สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว
๗) ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้อยส้อม โดยมี ผู้ช่วยเหลือ และรับประทาน อาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้อยส้อม และ รับประทาน อาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทาน อาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ ห้องน้ำ ห้อยส้อม
๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่าง ไปจากตนเอง	๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่าง ไปจากตนเอง และปฏิบัติตน อย่างสุภาพกับผู้อื่น ที่แตกต่าง ไป จากตน	๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับ เด็กที่แตกต่าง ไปจากตนเอง ยอมรับ ความสามารถ และความ คิดเห็น ของผู้อื่น
๗.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษารัฐธรรมนูญและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	๑.๑) บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของ ตนเองและสิ่งใด เป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาต หรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาต และรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตาม วัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำทักทาย กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ สนใจ ร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทย ได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	๓.๑) หุ่ดยืนเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี	๓.๑) ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	๓.๑) ยืนตรงและ ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
		สนใจ ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและ พอเพียง	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแล รักษา สิ่งของเครื่องใช้ ของตนเอง	๔.๑) ใช้น้ำ ไฟและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด พอเพียง และนำกลับมา ใช้ซ้ำ
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และ สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณ สมบัติ ที่อยู่รอบตัว และ สิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือ สิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้ว นำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยก ขยะ และทิ้งขยะถูกที่
๖) มีวินัยในตนเอง และ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ ดีของสังคม	๖.๑) เก็บของเล่น ของ ใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ ตาม ยอมรับ การ ประนีประนอม ในการ แก้ไขปัญหา	๖.๑) เก็บของเล่น ของ ใช้ เข้าที่เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และ ผู้ตาม มีส่วนร่วม ในการ แก้ปัญหา ความขัดแย้ง และประนีประนอม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับ ก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม สร้างและปฏิบัติตาม ข้อตกลง เลือกรวิธีการ แก้ปัญหาและ ประนีประนอม ในการ แก้ไขปัญหา
๗.๔ ด้านสติปัญญา			
๗.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่าน ภาพและสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน			
๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบ กับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ เกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังให้ ผู้อื่น เข้าใจ	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้อง กับเรื่องที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ อย่าง ต่อเนื่อง และเชื่อมโยง กับ เรื่องที่ฟัง แสดงความ คิดเห็น และความรู้สึก ด้วยประโยคสั้น ๆ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องด้วย ประโยค สั้น ๆ จากการ ฟัง นิทาน หรือจาก เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง จากการ ฟังนิทาน หรือ เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่าง ต่อเนื่องตามลำดับ และ ตอบคำถาม จากการฟัง นิทาน เรื่องราว หรือจาก เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพ และ สัญลักษณ์	๓.๑) ถือนั่งหนังสือที่มี ภาพประกอบ ถูกด้าน เปิดและ พลิกหน้า หนังสือ จากหน้าแรก ไป หน้าหลัง อ่านภาพและ พูด ด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของ หนังสือ ที่มี ภาพประกอบ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้ หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูด ข้อความด้วยภาษา ของ ตน	๓.๑) ชี้น้ำปกและชื่อ เรื่องของหนังสือ ที่มี ภาพประกอบ พลิกหน้า หนังสือ จากหน้าแรก ไป หน้าหลัง และอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือ กวาดตา มองจุดเริ่มต้น และจุดจบ ของข้อความ
๔) มีความรู้เกี่ยวกับ ตัวอักษร	๔.๑) รู้ว่าภาพและ ข้อความ มีความสัมพันธ์ กัน ชี้ข้อความที่เห็น บ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักตัวอักษร ที่ ประกอบเป็นคำ ที่มี ความหมาย กับเด็กและ ชี้คำ หรือข้อความ ที่มี ความหมาย ใน ชีวิตประจำวัน หรือที่ เห็นบ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักคำและ ออก เสียงคำ ที่คุ้นเคย ชี้คำ หรือข้อความที่เห็น บ่อย ๆ ชี้ตัวอักษร ตัวแรกและ อักษร ตัวสุดท้ายของคำ ที่ คุ้นเคย
๕) เขียนสื่อความหมาย อิสระในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนคล้าย ตัวอักษร บางตัวเป็น รูปร่าง ที่เด็กคิดขึ้นเอง อย่างมีทิศทาง	๕.๑) เขียนตัวอักษร ที่ รู้จักเพื่อสื่อ ความหมาย คัดลอกหรือเขียน ตัวอักษรด้วยวิธี ที่คิดขึ้น เอง มีทิศทางการเขียน จากซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมาย กับตัว เด็กตามแบบ หรือด้วยวิธี ที่คิด ขึ้นเอง มีทิศทาง การ เขียนจากซ้าย ไปขวาและ บนลงล่าง เพื่อสื่อ ความหมาย ใน ชีวิตประจำวัน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวันและการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) บอกลักษณะ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือ คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ หรือหน้าที่ การใช้งาน	๑.๑) บอกลักษณะ และส่วนประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง หรือความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดขึ้นเอง	๑.๑) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนก สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง
๒) เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๓ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด ของตนเอง
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๓	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑) บอกตำแหน่ง ของตนเอง เมื่อเทียบกับวัตถุ	๔.๑) บอกและแสดง ตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๑) บอกหรือแสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทาง ของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจาก มุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่
๗.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น			
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๒) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ และเริ่ม เรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้น	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ และยอมรับผล ที่เกิดขึ้น
๗.๔.๔ การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้			
๑) กระตือรือร้น ในการ เรียนรู้	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการ ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วม และค้นหา คำตอบ ด้วยตนเอง เกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
๒) ค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อ สงสัย โดยใช้การสืบเสาะ หาความรู้	๒.๑) ค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับปัญหา หรือข้อ สงสัย โดยการสังเกต สำรวจและตั้งคำถาม	๒.๑) ค้นหาคำตอบ ของ ปัญหา และข้อสงสัย โดยการสังเกต สืบค้น ตั้งคำถาม และนำเสนอ สิ่งที่ค้นพบ	๒.๑) ค้นหาคำตอบ ของ ปัญหา และข้อสงสัย ด้วย วิธีการ ที่หลากหลาย โดย การสังเกต สืบค้น ตั้ง คำถาม วางแผน เก็บ ข้อมูล และนำเสนอ สิ่ง ที่ค้นพบ
๗.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ศิลปะ และการเคลื่อนไหว			
๑) ทำงานศิลปะ ตาม จินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และ แปลกใหม่ จากเดิมหรือ มี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดย มีการดัดแปลง แปลกใหม่ จากเดิม และมี รายละเอียด เพิ่มขึ้น
๒) แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย หรือ แปลกใหม่	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย และ แปลกใหม่

การจัดเวลาเรียน สารการเรียนรู้รายปี

๘. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิจำกัด ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๒ ปีการศึกษา โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ภาคเรียนใน ๑ ปีการศึกษา แต่ละวันใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบทของและสถานการณ์ของสถานศึกษา

๙. สารการเรียนรู้รายปี

สารการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถผู้เรียนทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญ เป็นสิ่งที่เด็กทำ วิธีที่ได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของเด็กตามหลักสูตร ประสบการณ์สำคัญจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถรอบคอบทุกด้าน ดังนี้

๙.๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านสุขภาวะทางกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมประจำวันหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

สุขภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษา ความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นสไลด์อย่างปลอดภัย (๕) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน และการเตะ

สภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
	(๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๙.๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุน ให้เด็กมีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ
๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจของตนเอง	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๗) ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

๙.๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น

ความเป็นพลเมือง และ ความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๒) มีมารยาทไทย และ ปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความ เป็นไทย	(๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	(๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕) ดูแลรักษารธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมา ใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวัน
๖) วินัยในตนเอง และ ปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

๙.๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุน ให้เด็กได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด การคิด คำนวณ การแสวงหาความรู้การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อ ต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑) ภาษาและการรู้หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา
๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณ	การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณ (ต่อ)	การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิต สองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะ คล้ายรูปเรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน
๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณ (ต่อ)	(๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด และจำนวนที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วน ของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่ง ให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีน ป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๓) การคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือก และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และลงมือแก้ปัญหา
๔) การแสวงหาความรู้	(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการ สืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ
๕) จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๙.๒ สารที่ควรรู้

สารที่ควรเรียนรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็ก เกิดแนวคิด หลังจากนำสารที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของเด็ก ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๙.๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง อวัยวะและหน้าที่ วิถีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเอง จากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ การระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมา

ของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้ง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๙.๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ 'แวดล้อมเด็ก' เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนและความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลรักษาสาธารณสุขสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙.๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุข การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

๙.๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียน สื่อความหมายอย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์ การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

๙.๑.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑. มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑. การมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่นเกม การออกกำลังกาย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ (๒) กิจวัตรประจำวัน - การพักผ่อน - การล้างมือ การแปรงฟัน - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การออกกำลังกาย (๓) การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย	๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย	๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย ไม่ไป	๒) การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๒.๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การระมัดระวังความปลอดภัยและภัยใกล้ตัว ของตนเองจากผู้อื่น (๒) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

และไม่ไปกับ คนแปลกหน้า	และไม่ไปกับ คนแปลกหน้า	กับ คนแปลกหน้า และระมัดระวัง ความปลอดภัย จากบุคคลสิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า	๒.๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ๒.๓) การเล่นเกมเล่นอย่าง ปลอดภัย ๒.๔) การเล่นเกมบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะ เดินทาง	
๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) กระโดด สองขา ขึ้นลงอยู่ กับที่ วิ่งแล้วหยุด โดยไม่เสีย การ ทรงตัว และรับลูก บอล โดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) กระโดด ขาเดียว ไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่องวิ่ง หลบหลีก สิ่งกีด ขวาง และรับลูก บอลโดยใช้มือ ทั้ง สองข้าง	๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) ก้าวกระโดดไป ข้างหน้าได้ อย่าง ต่อเนื่อง โดยไม่เสีย การทรงตัว วิ่งหลบ หลีก สิ่งกีดขวาง คล่องแคล่ว และรับ ลูกบอล ที่กระดอน ขึ้นจากพื้น	๓. การเคลื่อนไหวร่างกายอย่าง คล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๓.๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓.๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ ๓.๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การ ประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน และการเตะ ๓.๕) การเล่นเกมเล่นสนามอย่าง อิสระ ๓.๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุม ตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ ๓.๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีด ขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเคลื่อนที่ (๒) วิธีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี

๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ขาดจาก กัน โดยใช้มือเดียว และเขียนรูป วงกลม ตามแบบ	๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ตามแนว เส้นตรงได้และเขียนรูป สี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษ ตามแนวเส้น โค้งได้ และเขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔. การใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์ กัน ๔.๑) การเล่นเกมเล่นสัมพันธ์ และการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก ๔.๒) การเขียนภาพและการเล่น กับสี ๔.๓) การปั้น ๔.๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วย เศษวัสดุ ๔.๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อย วัสดุ	
--	---	--	--	--

๙.๑.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) แสดงออกทาง อารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึก ของตนเองเมื่อดีใจ โกรธ เสียใจ	๑) แสดงออกทาง อารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึก ของตนเองเมื่อดีใจ โกรธ เสียใจ	๑) แสดงออกทาง อารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ท่าทาง หรือวาทะและควบคุม อารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๑.๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม

เหมาะสมกับ บางสถานการณ์	เหมาะสมกับ บางสถานการณ์	ตามสถานการณ์	๑.๔) การร้องเพลง ๑.๕) การทำงานศิลปะ	
๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม ๒.๑) ทำตามกิจวัตร ประจำวันจนสำเร็จ	๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม ๒.๑) วางแผนการ ปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม ๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒. การกำกับตนเองในการทำ กิจกรรม ๒.๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง ๒.๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ ๒.๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การแสดงความคิดเห็นของ ตนเองและการรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น (๒) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (๓) การกำกับตนเอง
๓) มีความสัมพันธ์ ที่ดี กับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและร่วม กิจกรรมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้มหรือ ทักทายบุคคลที่ คุ้นเคย	๓) มี ความสัมพันธ์ ที่ดี กับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและ ทำงาน ร่วมกับ เพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย	๓) มีความสัมพันธ์ ที่ดี กับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและ ทำงาน แบบร่วมมือ กับผู้อื่นอย่างมี เป้าหมาย แก้ปัญหาเองอย่าง ประณีประนอม ยิ้ม ทักทาย และพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย และผู้ใหญ่	๓. มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น ๓.๑) การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม
๔) มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น ๔.๑) แสดงสีหน้า	๔) มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น ๔.๑) แสดงสีหน้า	๔) มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น ๔.๑) ใช้คำพูด	๔. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๔.๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

หรือทำทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น บางสถานการณ์ และแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข	และทำทาง แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	หรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และ ช่วยเหลือปลอดภัยเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	
๕) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) ยอมรับการ ตัดสินใจของตนเอง	๕) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ของตนเอง	๕) ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ของตนเองและกลุ่ม	๕. ยอมรับและรับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๕.๒) การเล่นและทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ๕.๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ	๑. เรื่องราวเกี่ยวกับเด็ก (๑) การกำกับตัวเอง
๖) มีสุนทรียภาพ ทางศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว ๖.๑) สนใจ มีความสุข และ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ เสียงเพลง	๖) มีสุนทรียภาพ ทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ เสียงเพลง	๖) มีสุนทรียภาพ ทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี	๖. มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๖.๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี ๖.๒) การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ	

ดนตรี แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว	ดนตรี แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว	แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว	๖.๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๖.๔) การเล่นเกมบาทสมมติ ๖.๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๖.๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัวใช้ห้องน้ำห้องส้วม โดยมี ผู้ช่วยเหลือ และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัวใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัวได้ คล่องแคล่วรับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม	๗. ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด (๒) การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ (๓) การมีสุขภาพอนามัยที่ดี
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง	๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตน	๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของผู้อื่น	๘. ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทาง สังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) การเล่นอิสระ ๘.๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ๘.๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๘.๔) การเล่นนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน (๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๓) การเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

๙.๑.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาตและรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น	๑. การมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ที่นับถือ ๑.๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ชื่อสัตว์สุจริต มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) ๑.๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิง จริยธรรม ๑.๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง ๑.๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำทักทาย กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ	๒) มีมารยาทไทยและปฏิบัติตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรม	๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตน	๒. มีมารยาทไทยและปฏิบัติตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย ๒.๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย - การแสดงมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ

สนใจร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	ตามมารยาทไทย ได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๒) การเล่นบทบาทสมมติการ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ ๒.๓) การศึกษานอกสถานที่ ๒.๔) การประกอบอาหารไทย ๒.๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่น พื้นบ้าน ๒.๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้า พื้นเมือง ๒.๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณี ไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย ๓.๑) หยุดยี่นเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี	๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี สนใจ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรงและ ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	๓. การรักและภูมิใจในความเป็น ไทย ๓.๑) การใช้ภาษาไทย ๓.๒) การร้องเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี ๓.๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย (๓) การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง ๔.๑) ใช้สิ่งของ	๔) ประหยัดและพอเพียง ๔.๑) ใช้สิ่งของ	๔) ประหยัดและพอเพียง ๔.๑) ใช้น้ำ ไฟ	๔. ประหยัดและพอเพียง	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

เครื่องใช้ อย่างประหยัด	เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแลรักษา สิ่งของเครื่องใช้ ของตนเอง	และสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด พอเพียง และนำ กลับมาใช้ซ้ำ	๔.๑) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๔.๒) การปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	(๑) การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ในชีวิตประจำวันอย่าง ประหยัด ปลอดภัย
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๕.๑) มีส่วนร่วม ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม และทิ้งขยะถูกที่	๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๕.๑) มีส่วนร่วม ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๕.๑) ดูแลรักษา ธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติ ที่อยู่รอบตัว และ สิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือ สิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะ ถูกที่	๕. ดูแลรักษาธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๕.๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน ๕.๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปร รูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๕.๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ ๕.๔) การเลี้ยงสัตว์ ๕.๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวัน	
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม ยอมรับ	๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม	๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม	๖. มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติ ตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) การมีส่วนร่วมในการเลือก วิธีการแก้ปัญหา ๖.๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแสดงมารยาทที่ดี (๓) การมีคุณธรรมจริยธรรม

การประนีประนอม ในการแก้ไขปัญหา	ในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และ ประนีประนอม	สร้างและปฏิบัติ ตาม ข้อตกลง เลือกวิธีการ แก้ปัญหา และ ประนีประนอม ในการ แก้ไขปัญหา	๖.๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มี วินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิก ที่ดี	
-----------------------------------	---	--	--	--

๙.๑.๔ ด้านสติปัญญา

๙.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบ กับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูด จนจบ และสนทนา โต้ตอบเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังให้ผู้อื่น เข้าใจ	๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบ กับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูด จนจบ และสนทนา โต้ตอบสอดคล้อง กับเรื่องที่ฟัง	๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบ กับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และสนทนา โต้ตอบ อย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยง กับเรื่องที่ ฟัง แสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ด้วยประโยคสั้น ๆ	๑. ภาษาและการรู้หนังสือ ๑.๑) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง	สิ่งต่างๆรอบตัว (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน - การพูดและแสดงออกในโอกาส ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องด้วยประโยค สั้น ๆ จากการฟัง นิทาน หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟังนิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่าง ต่อเนื่องตามลำดับ และตอบคำถาม จากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจาก เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. ภาษาและการรู้หนังสือ ๑.๒) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม ๑.๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ ๑.๔) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - องค์ประกอบของหนังสือภาพ และหนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือ ภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่านงานเขียน ของตนเอง และการอ่านอย่างอิสระ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ถือนหนังสือที่มีภาพประกอบ ถูกด้าน เปิดและพลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรก ไปหน้าหลัง อ่านภาพและพูดด้วยภาษาของตน	๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือ ที่มีภาพประกอบ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้น้ำปกและชื่อ เรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรก ไปหน้าหลัง และอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้น และจุดจบของข้อความ	๑. ภาษาและการรู้หนังสือ ๑.๕) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก - การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ

๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้ว่าภาพและข้อความ มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งข้อความที่เห็นบ่อย ๆ	๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมาย กับเด็กและชี้คำหรือข้อความที่มีความหมาย ในชีวิตประจำวัน หรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักคำและออกเสียงคำ ที่คุ้นเคย ชี้คำ หรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษร ตัวแรกและอักษร ตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย	๑. ภาษาและการรู้หนังสือ ๑.๖) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ ๑.๗) การเล่นเกมทางภาษา	สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน
๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนคล้ายตัวอักษร บางตัวเป็นรูปร่าง ที่เด็กคิดขึ้นเองอย่างมีทิศทาง	๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธี ที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียนจากซ้ายไปขวา	๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน	๑. ภาษาและการรู้หนังสือ ๑.๘) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ	สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

๙.๔.ด้านสติปัญญา (ต่อ)

๙.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือคัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ หรือหน้าที่ การใช้งาน	๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ และส่วนประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง หรือความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดขึ้นเอง	๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนก สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง	๒. การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ ๑.๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ ประสาทสัมผัส ๑.๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตาม เกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง	ธรรมชาติรอบตัว (๑) ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (๒) พืช (๓) สัตว์ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก

๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง	๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ๒.๑) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๒.๒) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา ๒.๓) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้สัญลักษณ์ ๒.๔) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การเปลี่ยนแปลงและการเรียงลำดับความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๓	๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐	๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ๓.๑) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” ๓.๒) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ๓.๓) การนับวัตถุและบอกจำนวน หรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน ๓.๔) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	

๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกตำแหน่ง ของตนเอง เมื่อเทียบกับวัตถุ	๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกและ แสดง ตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ทำทาง การวาดภาพ และ สัญลักษณ์	๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกหรือแสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของ สิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจาก มุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่ หรือแบบจำลอง ของสถานที่	๒ การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ (๒.๑) การใช้การเปรียบเทียบความ ยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และ รูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการ เล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๒.๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่ หน่วยมาตรฐานในการเล่น การ สืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๒.๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูป เรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิต สอง มิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๒.๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่าง สิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะ คล้ายรูปเรขาคณิต (๒.๕) การสังเกตและระบุรูป เรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบใน รูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๒.๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้น ใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน	
--	---	--	--	--

๙.๔.ด้านสติปัญญา (ต่อ)

๙.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา	๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ๑.๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ ๑.๒) การลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล ๑.๓) การมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุ ปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผน และลงมือ แก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงความคิดเห็นและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น (๒) การแก้ไขความขัดแย้ง ธรรมชาติรอบตัว (๑) การดูแลธรรมชาติและการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม (๒) สาธารณสมบัติและการดูแลรักษา สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ
๒) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ ๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ	๒) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ ๒.๑) ตัดสินใจใน เรื่อง ง่าย ๆ และ เริ่ม เรียนรู้ผลที่ เกิดขึ้น	๒) ใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ ๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ และยอมรับ ผลที่เกิดขึ้น	๓. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ๑.๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำ สิ่งต่าง ๆ ๑.๕) การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแสดงความคิดเห็นและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น

๙.๔.ด้านสติปัญญา (ต่อ)

๙.๔.๔ การแสวงหาความรู้

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) กระตือรือร้น ในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจกระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม	๑) กระตือรือร้น ในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการ เข้าร่วม กิจกรรม และมี ส่วนร่วมใน การค้นหา คำตอบ เกี่ยวกับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑) กระตือรือร้น ในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจกระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม มีส่วนร่วม และค้นหา คำตอบ ด้วยตนเอง เกี่ยวกับ ธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลก รอบตัว	๔. การแสวงหาความรู้ ๑.๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่ง ต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๑.๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและ สำรวจ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเอง
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อสงสัย โดย ใช้การสืบเสาะ หาความรู้ ๒.๑) ค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัย โดยการสังเกต สำรวจและตั้งคำถาม	๒) ค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อ สงสัย โดยใช้การ สืบเสาะ หาความรู้ ๒.๑) ค้นหาคำตอบ ของปัญหา และข้อสงสัย โดยการสังเกต	๒) ค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือ ข้อสงสัย โดยใช้การ สืบเสาะ หาความรู้ ๒.๑) ค้นหาคำตอบ ของปัญหา และข้อ สงสัย ด้วยวิธีการ ที่ หลากหลาย โดยการ สังเกต สำรวจ ตั้ง	๔. การแสวงหาความรู้ ๑.๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ๑.๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการ สืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	ธรรมชาติรอบตัว (๑) ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของ มนุษย์ สัตว์ พืช (๒) ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัย ธรรมชาติ แรง และพลังงานใน ชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก (๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการ รักษาธารณสมบัติ

	สำรวจ ตั้งคำถาม และนำเสนอ สิ่ง ที่ค้นพบ	คำถาม วางแผน เก็บ ข้อมูล และนำเสนอ สิ่ง ที่ค้นพบ	๑.๕) การคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจาก ข้อมูลอย่างมีเหตุผล ๑.๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ	สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
--	---	--	---	---

๙.๔.ด้านสติปัญญา (ต่อ)

๙.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถของผู้เรียน			สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) สร้างผลงาน ศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑) ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) สร้างผลงาน ศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่ จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑) ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) สร้างผลงาน ศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการ ดัดแปลง แปลกใหม่ จากเดิม และมี รายละเอียด เพิ่มขึ้น	๑. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) การรับรู้ และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และ ชิ้นงาน ๑.๒) การแสดงจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ ๑.๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้ วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วย ตนเองตามลำพัง หรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๒) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

๒) แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ ๒.๑) เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	๒) แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ ๒.๑) เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง อย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	๒) แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์ ๒.๑) เคลื่อนไหว ท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง อย่างหลากหลาย และแปลกใหม่	๒. แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ๑.๔) การหาทางเลือกและวิธีการ ใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา ๑.๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตาม จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม
---	--	--	---	--

การจัดประสบการณ์

๑๐. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑๐.๑ หลักการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมสมวัย สมดุลและต่อเนื่อง
- ๒) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๓) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กและกระบวนการเรียนรู้
- ๔) จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๑๐.๒ แนวทางการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๒) จัดให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ๓) จัดแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- ๔) จัดให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- ๕) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้อาณัติแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- ๖) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก
- ๗) ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมืองที่ดี และความเป็นไทยตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๘) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ที่เด็กเผชิญในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อำนาจการณไว้

๙) ให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑๐) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียน และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐.๓ การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการ และความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

อายุ ๓-๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

อายุ ๔-๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

อายุ ๕-๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๑.๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๒.๑) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่าย เล่นอิสระเคลื่อนไหวร่างกาย ตามจังหวะดนตรี

๒.๒) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการ ปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออก อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัย รักการทำงาน รับผิดชอบความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลง ของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขในการใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ ใน ชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เด็กได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิด อย่างมีเหตุผล และใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น เชิญวิทยากร มาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบ และสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๒.๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรม ทางภาษา ให้ความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออก ในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักการจัด กิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็ก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาท สมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นสร้างอย่างอิสระ

รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละสถานศึกษาและชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สำหรับโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ได้จัดทำตารางกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

**ตารางกิจกรรมประจำวัน
ระดับปฐมวัย**

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๓๐ น. - ๐๘.๐๐ น.	รับเด็ก สนทนาทักทาย
	กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณ
๐๘.๐๐ น. - ๐๘.๓๐ น.	กิจกรรมหน้าเสาธง ไหว้พระ/ทำสมาธิ
๐๘.๓๐ น. - ๐๘.๕๐ น.	ตรวจสอบสุขภาพประจำวัน
๐๘.๕๐ น. - ๐๙.๐๕ น.	กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๕ น. - ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ น. - ๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
	กิจกรรมเสรี
๑๐.๒๐ น. - ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน แปร่งฟัน ทำความสะอาดร่างกาย
๑๒.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ น. - ๑๔.๓๐ น.	ตื่นนอน เก็บที่นอน ล้างหน้า ตีมนม รับประทานอาหารว่าง
๑๔.๓๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๓๐ น.	กิจกรรมเสริมทักษะพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สรูปบทเรียน /เล่นอิสระ /กลับบ้าน

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑๑. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑๑.๑ การจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

๑๑.๑.๑ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรับรู้ มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑) ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๒) ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๓) ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๔) ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๕) ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ จากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑) ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๒) ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

๓) ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อลงไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษา หรือ มุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๔) ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของอยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๕) ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

๑๑.๑.๒ สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาการของเด็กบริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หญ้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม สำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ ปลุกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

๑๑.๒ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ได้จัดหาสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านสุขภาวะ ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็กสื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้าน สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคลความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ

- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอม

- ❖ เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ❖ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้นลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ

- เสื่อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การทาสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทราย ฯลฯ
- ❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแบ่ง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็ก

ปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือก ผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวย กรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แอบผ้า ห่วง
๒. หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ วิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้

๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ
การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด

๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
 สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้

๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้

๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ **เตรียมตัวผู้สอน**

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ **เตรียมตัวเด็ก**

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลายเล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ **เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้**

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจ

กิจกรรมที่สอน

- ๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก
ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจ
ของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
ให้ดีขึ้น
- ๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจะตกลงมา
เสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และ
ไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. สี หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อนั้นช่วยให้
เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อนั้นเพียงใด
๓. สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บรักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความ
รับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัด
วางไว้ด้วยกัน
๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง
๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับเพื่อให้
สะดวกในการขนย้าย
๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้
เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง
ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงสร้างหรือภาพประจูด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุ่นให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- กำนันตำบลหนองญาติ
- เจ้าหน้าที่ใน อบต.
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- พระสงฆ์
- พ่อค้า – แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- ภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยากรต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุด
- ศูนย์อินเทอร์เน็ต USO
- ห้องสื่อการจัดประสบการณ์ของศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ
- วัด
- สถานีอนามัย

- สถานีตำรวจ
 - สถานที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
 - องค์การบริหารส่วนตำบล
 - โรงพยาบาล
 - ร้านค้าในหมู่บ้าน
 - ร้านตัดผมชาย-หญิง
๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่
- สวนสัตว์
 -
 - ฯลฯ

การประเมินความสามารถผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑๒. การประเมินความสามารถผู้เรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ได้ดำเนินการประเมินความสามารถเด็กอายุ ๓-๖ ปี โดยการประเมินพัฒนาการตามวัยและความสามารถของเด็กด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล ที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด และนำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดประสบการณ์และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

- ๑๐.๑ ประเมินอย่างเป็นระบบ
- ๑๐.๒ ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม
- ๑๐.๓ ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
- ๑๐.๔ ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
- ๑๐.๕ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน
- ๑๐.๖ สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

๑๓. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ มีการวางแผนกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุจุดหมายและความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้นปีตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด หลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน และดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและจุดเน้นของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยจึงต้องมีการวางระบบการสร้างความรู้

ความเข้าใจให้บุคลากรสามารถเข้าใจความสำคัญ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมวางแผนและศึกษาข้อมูลบริบทอย่างครอบคลุมชัดเจนโดยคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งขั้นตอน การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

๑๓.๑ เตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยรับผิดชอบการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๒) จัดทำข้อมูลความต้องการจำเป็นตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และ สถานการณ์ปัจจุบัน และข้อมูลความต้องการจำเป็นของผู้เรียน เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เด็กนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันตามบริบทของสถานศึกษา จึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็กทั้งส่วนที่เป็นสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

๑๓.๒ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ปรัชญา การศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จุดหมาย ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย สารการเรียนรู้รายปี ประสพการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัด ประสพการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้สื่อและแหล่งการเรียนรู้การประเมินพัฒนาการ การบริหาร จัดการหลักสูตร และการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่๑ ซึ่งสถานศึกษา อาจกำหนดองค์ประกอบหลักสูตรได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษา

๑๓.๓ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร ของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็น การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบ คุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็น จากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านต่าง ๆ การประเมิน ระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้เพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบ หลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำ ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างไร

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการและความสามารถให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด โดยดำเนินการดังนี้

๑ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนด ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษา หรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้นปี เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถของเด็กทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา

๒ การประเมินพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการและความสามารถ ที่เื้อต่อสภาพความต้องการพิเศษของเด็กทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ควรให้สอดคล้องกับเด็กกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะเป็นรายบุคคล

๓ สถานศึกษาที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านควรสนับสนุนครูพี่เลี้ยงให้การดูแล ช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาการ กรณีที่ 'มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านมีผลพัฒนาการหรือความสามารถไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมีการส่งต่อไปยังสถานพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อได้รับการพัฒนาต่อไป

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

๑๔. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเื้อต่อ การเชื่อมต่อ

การศึกษาและจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าจะเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

๑๔.๒ ผู้สอนระดับปฐมวัย ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ทั้งนี้ควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑๔.๓ ผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา จัดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมชั้นเรียนปฐมวัยและประถมศึกษา สอดแทรกกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง และทำงานศิลปะ เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดกิจกรรมช่วยเหลือส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑๔.๔ พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

ตารางกำหนดการสอน
ชั้น อนุบาลปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

สัปดาห์ที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวน วัน	หน่วยการเรียนรู้
๑	๑๖ พฤษภาคม ๖๘	๑	หน่วยที่ ๑ ปฐมนิเทศ
๒	๑๙-๒๓ พฤษภาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑ ปฐมนิเทศ
๓	๒๖ - ๓๐ พฤษภาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒ โรงเรียนของเรา
๔	๔-๖ มิถุนายน ๖๘	๔	หน่วยที่ ๓ ตัวเรา
๕	๙-๑๓ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๔ หนูทำได้
๖	๑๖-๒๐ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๕ ครอบครัวมีสุข
๗	๒๓-๒๗ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๖ อาหารดีมีประโยชน์
๘	๓๐ มิถุนายน - ๔ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๗ ฝน
๙	๗-๙ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๘ ข้าว
๑๐	๑๔-๑๘ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๙ ปลอดภัยไว้ก่อน
๑๑	๒๑-๒๕ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๐ วันเฉลิมฯ
๑๒	๒๘ กรกฎาคม-๑ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๒ รักเมืองไทย
๑๓	๔-๘ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๑ วันแม่
๑๔	๑๓-๑๕ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๓ ของเล่นของใช้
๑๕	๑๘-๒๒ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๔ ชุมชนของเรา
๑๖	๒๕-๒๙ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๕ ต้นไม้ที่รัก
๑๗	๑-๕ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๖ หิน ดิน ทราย
๑๘	๘-๑๒ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๗ สัตว์น่ารัก
๑๙	๑๕-๑๙ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๘ คมนาคม
๒๐	๒๒ - ๒๖ กันยายน ๖๘	๕	ประเมินพัฒนาการ

ตารางกำหนดการสอน
ชั้น อนุบาลปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

สัปดาห์ที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวนวัน	หน่วยการเรียนรู้
๒๑	๓-๗ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๙ รื้อรอบ ปลอดภัย
๒๒	๑๐-๑๔ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๐ ลอยกระทง
๒๓	๑๗-๒๑ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๑ กลางวัน กลางคืน
๒๔	๒๔-๒๘ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๒ ค่านิยมไทย
๒๕	๑-๕ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๓ วันชาติ
๒๖	๘-๑๒ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๔ เศรษฐกิจพอเพียง
๒๗	๑๕-๑๙ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๕ เทคโนโลยีและการสื่อสาร
๒๘	๒๒-๒๖ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๖ วันขึ้นปีใหม่
๒๙	๒๙-๓๐ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๗ สนุกตัวเลข
๓๐	๕-๙ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๒๘ ขนาด รูปร่าง รูปทรง
๓๑	๑๒-๑๕ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๒๙ วันเด็ก วันครู
๓๒	๑๙-๒๓ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๐ โลกสวยด้วยสีสน
๓๓	๒๖-๓๐ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๑ ฤดูหนาว
๓๔	๒-๖ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๒ แรงและพลังงานใช้วัดประจำวัน
๓๕	๙-๑๓ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๓ เสียงรอบตัว
๓๖	๑๖-๒๐ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๔ รักการอ่าน
๓๗	๒๓-๒๗ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๕ ปริมาตร น้ำหนักปริมาตร
๓๘	๒-๖ มีนาคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๖ ฤดูร้อน
๓๙	๙-๑๓ มีนาคม ๖๙	๕	ประเมินพัฒนาการ
๔๐	๑๖-๒๐ มีนาคม ๖๙	๕	ประเมินพัฒนาการ

ตารางกำหนดการสอน
ชั้น อนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

สัปดาห์ที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวน วัน	หน่วยการเรียนรู้
๑	๑๖ พฤษภาคม ๖๘	๑	หน่วยที่ ๑ ปฐมนิเทศ
๒	๑๙-๒๓ พฤษภาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑ ปฐมนิเทศ
๓	๒๖ - ๓๐ พฤษภาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒ โรงเรียนของเรา
๔	๔-๖ มิถุนายน ๖๘	๔	หน่วยที่ ๓ ตัวเรา
๕	๙-๑๓ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๔ หนูทำได้
๖	๑๖-๒๐ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๕ ครอบครัวมีสุข
๗	๒๓-๒๗ มิถุนายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๖ อาหารดีมีประโยชน์
๘	๓๐ มิถุนายน - ๔ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๗ ฝน
๙	๗-๙ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๘ ข้าว
๑๐	๑๔-๑๘ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๙ ปลอดภัยไว้ก่อน
๑๑	๒๑-๒๕ กรกฎาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๐ วันเฉลิมฯ
๑๒	๒๙ กรกฎาคม-๑ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๒ รักเมืองไทย
๑๓	๔-๘ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๑ วันแม่
๑๔	๑๓-๑๕ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๓ ของเล่นของใช้
๑๕	๑๘-๒๒ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๔ ชุมชนของเรา
๑๖	๒๕-๒๙ สิงหาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๕ ต้นไม้ที่รัก
๑๗	๑-๕ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๖ หิน ดิน หวาย
๑๘	๘-๑๒ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๗ สัตว์น่ารัก
๑๙	๑๕-๑๙ กันยายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๘ คมนาคม
๒๐	๒๒ - ๒๖ กันยายน ๖๘	๕	ประเมินพัฒนาการ

ตารางกำหนดการสอน
ชั้น อนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

สัปดาห์ที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวนวัน	หน่วยการเรียนรู้
๒๑	๓-๗ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๑๙ รื้อรอบ ปลอดภัย
๒๒	๑๐-๑๔ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๐ ลอยกระทง
๒๓	๑๗-๒๑ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๑ กลางวัน กลางคืน
๒๔	๒๔-๒๘ พฤศจิกายน ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๒ ค่านิยมไทย
๒๕	๑-๕ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๓ วันชาติ
๒๖	๘-๑๒ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๔ เศรษฐกิจพอเพียง
๒๗	๑๕-๑๙ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๕ เทคโนโลยีและการสื่อสาร
๒๘	๒๒-๒๖ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๖ วันขึ้นปีใหม่
๒๙	๒๙-๓๐ ธันวาคม ๖๘	๕	หน่วยที่ ๒๗ สนุกตัวเลข
๓๐	๕-๙ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๒๘ ขนาด รูปร่าง รูปทรง
๓๑	๑๒-๑๕ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๒๙ วันเด็ก วันครู
๓๒	๑๙-๒๓ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๐ โลกสวยด้วยสีสน
๓๓	๒๖-๓๐ มกราคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๑ ฤดูหนาว
๓๔	๒-๖ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๒ แรงและพลังงานใช้วัดประจำวัน
๓๕	๙-๑๓ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๓ เสียงรอบตัว
๓๖	๑๖-๒๐ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๔ รักการอ่าน
๓๗	๒๓-๒๗ กุมภาพันธ์ ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๕ ปริมาตร น้ำหนักปริมาตร
๓๘	๒-๖ มีนาคม ๖๙	๕	หน่วยที่ ๓๖ ฤดูร้อน
๓๙	๙-๑๓ มีนาคม ๖๙	๕	ประเมินพัฒนาการ
๔๐	๑๖-๒๐ มีนาคม ๖๙	๕	ประเมินพัฒนาการ

หมายเหตุ ชื่อหน่วยในแต่ละระดับชั้นแตกต่างกันได้ ตามที่ครูผู้สอนกำหนด

๑๕. ภาคผนวก

- ประกาศโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ เรื่อง กำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย
- แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
- แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ประกาศโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
เรื่อง กำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาปฐมวัย
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

โดยที่มีประกาศใช้กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษานำไปสู่การ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงาน ภายนอกที่สะท้อนสภาพการดำเนินงานที่แท้จริง และเกิดประสิทธิภาพ และกำหนดแนวทางในการ ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา และมีกลไกปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุจึงปรับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และได้กำหนดค่าเป้าหมายของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน และเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โรงเรียนจึงขอกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและการประเมินคุณภาพภายใน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายเรืองฤทธิ์ บริบูรณ์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ลงชื่อ)

(นายบัญชา โพธิ์เสนา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

การกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
แนบท้ายประกาศโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
เรื่อง กำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพเด็ก

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา
มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพเด็ก	ระดับ ดีเลิศ
๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเอง	๑) เด็กร้อยละ ๘๘ มีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
	๒) เด็กร้อยละ ๘๘ มีทักษะการเคลื่อนไหวตามวัย
	๓) เด็กร้อยละ ๘๘ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน
	๔) เด็กร้อยละ ๘๘ หลีกเลี่ยงต่อสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค อุบัติเหตุ ภัย และสิ่งเสพติด
๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้	๑) เด็กร้อยละ ๘๘ ร่าเริง แจ่มใสแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมตามวัยจิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้
	๒) เด็กร้อยละ ๘๘ มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก
	๓) เด็กร้อยละ ๘๘ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ เหมาะสมกับวัย
	๔) เด็กร้อยละ ๘๘ ชื่นชมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักธรรมชาติ
๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๑) เด็กร้อยละ ๘๘ มีวินัย รับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์
	๒) เด็กร้อยละ ๘๘ มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยเหลือแบ่งปัน
	๓) เด็กร้อยละ ๘๘ เล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น และยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลได้
	๔) เด็กร้อยละ ๘๘ ประพฤติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่ตนนับถือ
๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้	๑) เด็กร้อยละ ๘๘ สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ชักถามอย่างตั้งใจ และรักการเรียนรู้
	๒) เด็กร้อยละ ๘๘ มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้
	๓) เด็กร้อยละ ๘๘ มีทักษะทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย
	๔) เด็กร้อยละ ๘๘ มีความสามารถในการคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
	๕) เด็กร้อยละ ๘๘ สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะ การเคลื่อนไหว และทำทางการเล่นอิสระ

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารจัดการ

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	คำเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารจัดการ	ระดับ ยอดเยี่ยม
๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	๑) สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) สถานศึกษาออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อม เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ รวมทั้งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น
๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน	๑) สถานศึกษาจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอน หรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัย ๒) สถานศึกษาจัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์	๑) สถานศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) สถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีทักษะในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็ก ๓) สถานศึกษาส่งเสริมครูใช้ประสบการณ์สำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรม ใช้การการสังเกตและประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล ๔) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก และครอบครัว ๕) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ โดยการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้
๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ	๑) สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก ๒) สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ ๓) สถานศึกษาจัดมุมประสบการณ์ที่หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้ เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อสำหรับเด็กมุด ลอด ปีนป่าย สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้
๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู	๑) สถานศึกษาอำนวยความสะดวก และให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครูอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	๑) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และอัตลักษณ์ของสถานศึกษากำหนด

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	คำเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา
	๒) สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและดำเนินการตามแผน
	๓) สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานประจำปี
	๔) สถานศึกษานำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด
	๕) สถานศึกษาจัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดทุกปีการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา
มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	ระดับ ดีเลิศ
๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ	๑) ครูปฐมวัย ทุกคนมีการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดประสบการณ์/กิจกรรม และช่วยเหลืออย่างเหมาะสมกับเด็ก
	๒) ครูปฐมวัย ทุกคนจัดทำแผนและใช้แผนการจัดประสบการณ์จากการวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรสถานศึกษา
	๓) ครูปฐมวัยทุกคนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอย่างสมดุล
๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติอย่างมีความสุข	๑) ครูปฐมวัย ทุกคนสร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติกิจกรรม เรียนรู้ ลงมือทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข
๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย	๑) ครูปฐมวัยทุกคน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้สะอาดปลอดภัย อากาศถ่ายเทสะดวก โดยเด็กมีส่วนร่วมในการจัดห้องเรียน
	๒) ครูปฐมวัยทุกคน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก	๑) ครูปฐมวัยทุกคน ครูใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ได้อย่างเหมาะสม
	๒) ครูปฐมวัยทุกคน มีการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
	๓) ครูปฐมวัยทุกคน มีการนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพเด็ก และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

คำสั่งโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

ที่ ๙๒/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยมติของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัย ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัย พัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ฉะนั้นเพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรดังกล่าว คือ

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ นายบัญชา โพธิ์เสนา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
๑.๒ นายอภิชัย สุนทรส	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
๑.๓ นายรัฐพล เอกจักรแก้ว	ศึกษานิเทศก์ สพป.นครพนม เขต ๑

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามที่คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย

๒.๑ นางสาวจันทร์จิรา โพนชัยยา	ครู โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ประธาน
๒.๒ นางสาวอรวิ ภารสุวรรณ	ครู โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ กรรมการ
๒.๓ นางสาวธัญญารัตน์ นาโควงศ์	ครู โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี โดยให้เหมาะสมกับเด็ก และสภาพท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้เสร็จภายในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้วเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายบัญชา โพธิ์เสนา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

คำสั่งโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

ที่ ๑๐๑/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้
ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ด้วยโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ จะดำเนินการรายงานผลการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยตามแนวหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ เพื่อ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑. นายบัญชา โพธิ์เสนา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางประทุมวัน วงชาลี	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๓. นางสาวจุฑามาส สารีเพ็ง	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๔. นายรัฐพล เอกจักรแก้ว	ศึกษานิเทศก์	
๕. นางสาวรวย พรหมรินทร์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๖. นางสาวปรีศนา ดาลี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
๗. นางสาวจันทร์จิรา โพนชัยยา	ครูปฐมวัย	กรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวธัญญารัตน์ นาโควงศ์	ครูปฐมวัย	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะทำงาน ประกอบด้วย

๑. นายบัญชา โพธิ์เสนา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวจันทร์จิรา โพนชัยยา	ครู	กรรมการ
๓. นางสาวธัญญารัตน์ นาโควงศ์	ครู	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ๑. วางแผนการจัดทำหลักสูตรประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่รับผิดชอบเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายบัญชา โพธิ์เสนา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ

โรงเรียนบ้านเหล่าภูมิคำธาตุ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ